Ч. 117 (11.370). Львів, понеділок 28. травня 1928. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Рік XLVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Альзаський процес.

(Від нашого кореспондента.)

Париж, 19. травня 1928.

I.

Читали ми недавно запевнення, що Поанкаре безсумнівно найбільший, властиво навіть єдиний, в Европі державний муж наших днів. До таких запевнень краще ставитися скептично: може воно і правда, може й ні. Будучність — єдина здатна це провірити і зміряти. А мірилом буде їй, як завсіди, служити відповідь на питання: чи був у даного діяча геній, себто творча уява й практичний розум, потрібний для виставлення великих цілей, а бодай одної великої цілі, національній політиці своєї батьківщини? Чи була в нього відповідна сила характеру й волі, щоб ціль цю здійснити і батьківщину ось так поставити на вищому щаблі добробуту, щастя й слави? Чи нарешті — що може на одно виходить — мав він у своїй розпорядимости той необчислимий, рідкий та необхідний елемент успіхів і удач, який — за недостачею точнішої назви — називаємо „щастям“?

Нехай тільки в одній точці відповідь на ці питання випаде відємно, то й про „величність державного мужа“ зайва річ буде говорити. Щодо теперішнього французького прем'єра воно так само правда, як воно правда щодо Бісмарка, щодо Дізраелія, Кавура, тощо.

Признатись мусимо, що покищо Поанкаре в нас грішних не викликує враження ні переможного державного державного мужа, ні політичного генія.

II.

Кажучи це, не маємо очевидно на думці самих тільки зверхніх якостей цього міністра: його неввічливе, хмарно-невдоволене обличчя і його скрипливо-тоненький голосок — це далеко ще не сутнє. Гірше вже — його численні, часті-густі „промови“: ці довгі, 1—2—3-годинні тонким голоском, монотонно відчитувані еляборати: слухати їх — смертельна справа. Еляборати ці — точні, повні дат і чисел, повні адвокатської льоґіки і правничої дедукції — плоди безперечної пильности й суворої роботящости, але які вони деревляні! Яка зануда від них віє! В першійліпшій рубаним голосом імпровізованій заяві Бісмарка, навіть у багатьох злобних випадах Клемансо — почували всі „іскру Божу“, а тут — дрова і дрова. Але і це кінець-кінців не сутнє для величности державного мужа, хоча, правда, трохи й дивне у видатного парляментарія. Сутнє буде: що саме Поанкаре уявив собі велике для своєї країни і що тривке й велике для добра її він справді перевів?

Що він переміг у цих виборах, цього для величности за мало. Нині тут усі знають, що перемогу накинула Поанкарому Москва — своєю строгою забороною французьким комуністам входити в які-небудь виборчі компроміси з якою-небудь іншою партією, будь вона й ліва, будь соціялістична. Постанова ця позбавила комуністів доброї половини мандатів, а соціялістів і радикалів вона позбавила кількадесяти перемог над Поанкаристами. Комінтерн дав перемогу теперішньому прем'єрові — це його щастя, але приписувати рішенню Москви політичної далекозорости й зручности Поанкарого — було би, що найменше, пересадою.

III.

Поанкаре! Коли трохи уважніше приглядаєтеся політичній карієрі цього політика і коли вишукуєте змисл його політичного життя (життя, як стаття, як книжка, як промова, як звичайний відрух, може мати глибший змисл, або і не мати нічого подібного, — то що саме відкриєте в ньому як зерно, ядро, тривку вартість? Чейже на парляментарні й виборчі маневри — цінні правда, для особистих успіхів, але нецікаві як зміст життя? Що інше? Дві ідеї, два ідеали, два зусилля: перше — реванш за 1870-71 і відобрання Альзасії, друге — відбудова підкошеної війною французької грошевої системи. Це друге зусилля ще не завершене, воно в курсі наших днів, і ще рано було би судити його. Але нехай навіть — чого Франції щиро бажаємо — заходи теперішнього прем'єра біля віднови французького гроша і поведуться, то удачі цієї було би замало, щоб заслужити для цього почесну назву одного з „великих“ державних мужів. Не вперве оце бачила Франція занепад своєї валюти — вона зажила була ще чорніший занепад від Великої Революції і від Наполеонських воєн. Реставрація, з Людвиком XVIII-им, мала зовсім не легше від теперішнього завдання віднови валюти; перевів це завдання блескучо й по мистецьки міністр фінансів Людвика XVIII-ого і дав осьтак на ціле століття дужу й кріпку систему грошеву своїй батьківщині — необхідну передумову всякого господарського гаразду й поступу. Хто у нас бодай чував про імя того першорядного реформатора фінансів? У нас?! Навіть у Франції мало хто його знає! То був барон Люї — ніхто не числить його великим державним мужем. П. Поанкаре йде слідами цього забутого (хоча й заслуженого) скарбового реформатора, і... ідеал його — повторити таке саме діло. Це йому вдасться, або й ні — а пантеоні великих політичних геніїв не його ва поставить.

IV.

Значить, лишається реванш і Альзасія. Над відзисканням Альзасії й Льотаринґії Поанкаре (сам льотаринґієць), довго, раз тихо, раз голосно працював. І мету цю він осягнув. Не сам, правда, а з допомогою інших. Одначе це не зміняє річи. В чому іншому суть питання. А саме: чи це велике й коштовне діло реваншу і відбору Альзасії справді було варте тої ціни, яку воно коштувало Францію? Чи діло це, заспокоюючи хвилево національну любов власну й честь, справді підняло Францію на вищий шабель щастя, добробуту й могучости? Чи альзаська удача — справді тривка удача? Тривка, а не ефемерна? Чи дарунок, який Поанкаре зробив в Альзасії батьківщині, справді певний і тривкий дарунок, а не минучий і, що гірше, небезпечний?

Відбиття Альзасії коштувало Францію більше вбитих (ранених і не числячи!) в силі віку людей, ніж є всієї людности в цій країні, з її дітьми, старцями, жінками. Вже цього одного факту було би доволі, щоб усумнитись у величність „великого льотаринґіянця“. Але сумніви наші стають неґативною певністю, якби показалося, що відзискання Альзасії, незалежно навіть від непомірної і несоромірної ціни крови, нанесло Франції посів важких внутрішніх труднощів, гірше ще: посів розкладу, витвореної віками французької держави і нації.

Процес проти альзаських автономістів*, який ведеться тепер у Кольмарі, — симптом небезпеки для теперішньої Франції безмірно грізніший і поважніший ніж якалебудь інша небезпека, що грозить Франції.

Альзасія грозить Франції захитанням цілої системи держави французької, переданої 1000-літтям, а французькій нації грозить Альзасія розкладом переданої батьками єдности національної.

Одна і друга загроза — безмірно важка. Коли Франція їх переможе і коли з проби цієї вийде скріплена, і коли ще в перемозі цій буде нова заслуга теперішнього прем'єра, — то Поанкаре перейде до історії як один з великих політичних мужів Франції, як один з доброчинців французького народу, як побільшитель батьківщини. А ні, то...

V.

Не було й нема одної антропольоґічної раси французької: французька людність — збір багатьох відмінних расових зразків. Нема й не було племінної єдности у Франції: десяток племен живе у Франції, з десятком рідних мов — латинських, германських, кельтійських, інших ще. Всю ту ріжнородність крови і всю ту ріжноманітність мов скувала в чудову й могучу, вищу єдність династія Капетинґців, у 1000-літньому зусиллі. Революція й якобінський централізм цю єдність ще закріпила, цю єдність до ще вищого степеня піднесла. Мова Парижа й околиці сталася спільною мовою цілої Франції, Париж — найбільшим у світі центром найбільше в світі і в історії зцентралізованої держави й нації. Всі життєві нерви Франції сходяться в Парижі, все, що французьке — висловлюється у париській мові: це мова французька.

А нарушить хто цей адміністраційний централізм і цю виключність французької мови й культури, — то вся французька формація вийде в небезпечну крізу.

* Процес цей передвчора покінчився відомим засудом. Чотирьох його учасників засуджено на пару тюрми по років, а десятьох звільнено. — Ред.

Небезпека такого нарушення самих основ держави й нації французької насунулася — показується воно тепер, між іншим і в кольмарському процесі — від відзисканої 1918 р. Альзасії.

Французи думали, так з ними й чимало альзасців так думало, що 50 років німецької анексії нічого по суті не змінило в Альзасії і що після 1918 р. Альзасія те саме, що перед 1871 р. Важка помилка, яка може бути фатальна.

Поживши у федералістичній Німеччині, Альзасія саме на ново засмакувала собі адміністраційну автономію; в поденнім співжитті з німцями альзасці пригадали собі свою германську мову. Захоплення висшої від німецької — французькою духовою культурою, так бажання звязку з Францією там, правда, далі поширилося, одначе попри цього виросла й свідома опозиція проти французького централізму в адміністрації і проти виключности французької мови в школі й житті.

Це джерело автономізму альзаського.

Автономізм цей може бути заразливий: для бретонців, для корсиканців, для басків, тощо. А тоді — що таке історична Франція?

Колиб Альзасія мала розложити Францію, то краще було би, якби вона осталась була поза Францією — краще для Франції і для світа цілого, якому цінніша, важніша і дорожча величава французька культура ніж сварки і ліричні лебедіння тузина дрібних племен збалканізованої країни.

Усуне Поанкаре цю небезпеку, то будучі покоління завітчають його память вінком слави великого державного мужа. А не зуміє її усунути, то перейде він в історію як один з великих невдачників.

У кольмарському процесі — яким і не був би його хвилевий вислід — діються безконечно важніші справи ніж присуд або увільнення одного чи другого менше або більше цікавого політика чи агітатора.

В. Паневко.

Сьогодня й завтра.

Російська еміграція — розбита громада ненормальних людей. — Мова „бувших людей“. — „Санкція“ рижського трактату. — Польсько-російський союз проти українців. — Завтра не належить до живих трупів.

Кожна політична еміграція є наслідком ненормальних подій і ненормальних явищ. Зовсім природно, що — будучи виявом ненормальности — вона сама є анормальна, а щонайменше, анормальна. Вибита з рельсів нормального життя, відірвана від рідного ґрунту, позбавлена основ істнування, приневолена „гостювати“ в чужих країнах, здана на ласку й неласку господарів й „опікунів“, — вона перебуває в стані специфічної психози, матеріяльної нужди й морального упадку. Політична еміграція, особливо масова, не в силі йти рівнобіжно з розвитком життя. Вона [illegible] або перестрибує його, розмальовуючи свої фантастичні плани з гарячкових мріях і [illegible]. Жагуче бажання повороту до попереднього стану, до влади і сили, поворот до втраченого раю, вона [illegible], вважати себе обманчивими міражами, вважати [illegible], [illegible] інтересів нації, [illegible] зміну [illegible] ре- ституції давньої [illegible].

Найбільша [illegible] на [illegible] еміграції [illegible] в більшости й до [illegible]. Але [illegible] боротися, [illegible] — [illegible]

ті люди реформують все і вся, погрожують „узурпаторам“ і делять думки про тріюмфальний поворот на рідну землю.

Двоміліонова російська еміграція не виявила відповідних життєвих сил, навіть не виявила здатности заспокоїти свої примітивні життєві потреби. Французька аристократична еміграція могла щонайменше вчити французької мови, доброго тону і звичок аристократичних сальонів, а російська еміграція не лише не може нічого й нікого вчити, але сама мусить вчитися. Єдине, що понесла в світ російська еміграція — це „циганські романси“, а з ними циганський спосіб життя і приміталу циганську хитрість, що покривається з повною аморальністю.

Живучи в ненормальних умовах, підсичувана горячковими мріями, російська еміграція від часу до часу стягає на себе увагу атентатами на представників радянської влади. Атентат на Воровського в Швайцарії, а на Войкова і Лізарьова у Варшаві — ось етапи „протестаційної“, а одночасно провокуючо - інтервенційної діяльности російської еміграції. Кожний такий жертвенний акт антикомуністичного фанатика мало шкодить радянській владі, навпаки загострює її сторожкість, але зате примушує розслаблену російську еміграцію раз-у-раз іти до Каносси в „вільній“ державі, роблячи їй все нові уступки. Після останнього атентату студента Войцеховського на члена радянської амбасади у Варшаві Лізарьова, атентату, що випав так не в пору, польська преса заповіла перевірку відношення польського уряду до російської еміграції в межах Польщі. Вже це одно вповні вистарчило, щоби повалити російську еміграцію до ніг польських чинників і проголосити союз будучої Росії з теперішньою Польщею проти українців.

Російська еміграція осудила атентат на Лізарьова, але не в принціпі, а тільки тому, що він може спричинити труднощі Польщі. Після атентату Філософов в своїх статтях у варшавській „За Свободу“ почав підкреслювати основну зміну російської еміграції в справі польсько-російських взаємин, утотожнюючи російську сторону з російською еміграцією тепер, а післябільшовицькою Росією в майбутности. Ще виразніше перевів ревізію польсько-російських взаємин Д. Пасманік в статті „Росія і Польща“ („За Свободу“ ч. 117 з 23. травня ц. р.).

Навязуючи до атентату на Лізарьова, він зазначує, що протибільшовицький терор не є допущений за кордоном, а особливо в Польщі, бо він спричинює їм багато клопотів, а російським еміґрантам багато горя. В інтересах російської еміграції оберігати Польщу від неприємностей з боку більшовицької влади. І тим більше, що

„будуча небільшовицька Росія глибоко заінтересована в збереженні мирних добросусідських відносин з Польщею. Не може Росія на завтра, після свого визволення, найтися окруженою зі всіх боків ворогами. Неминуче слід уже тепер найтити приятелів і відповідно до того заздалегідь ділати. Та тут у першу чергу висувають рижський договір, головно в тій його частині, яка означує східні границі Польщі. **З тим треба раз на все помиритися.** Тимбільше, що Польща не заволоділа такими областями і границями, які нарушували би життєві потреби Росії, які стояли б на перепоні її будучому економічному розвиткові“.

Що иншого балтійські держави, де є російське „вікно в Европу“, а що іншого Польща й Фінляндія, яких „ми“ (себто „будуча Росія“) ніколи не могли би асимілювати.

Реставрація „будучої Росії“ буде облекшена опертям на прихильну москалям Польщу. „Будуча Росія“ не лише не буде вимагати ревізії рижського трактату, але навпаки допоможе Польщі оборонити свої західні границі. І то не лише оборонити.

„Росія („будуча“) заінтересована в зміцненню Польщі на рахунок Німеччини, що би раз на все відучити останню від Drang nach Osten. З огляду на те я (себто Д. Пасманік! — Ред.) переконаний, що будуча Росія з конечности санкціонує рижський договір у частині, що торкається східних границь. Я не скриваю, що **Росія незаінтересована і збільшенням кількости її (sic!) українських горожан, заражених сепаратизмом і зоольогічною ненавистю до Росії.** Не мало клопотів буде у нас, щоби дати собі раду з істнуючими у нас десятками міліонів українців. Буде спокійніше, коли частина їх лишиться в Польщі згідно з рижським роговором“.

Таку політику мусить вести російська еміграція, підготовляючи атмосферу польсько-російської приязни, а тому

„перш усього треба признати рижський договір і всі його наслідки“.

Ось віз і перевіз. Цікаво, що російська еміграція нехтує всією роботою комуністичних володарів за виїмком перепон в українізації і „рижського трактату. Черепашність і саботаж українізації вона похвалює, а рижський трактат заздалегідь санкціонує. Одночасно обіцює вона підтримку Польщі проти Німеччини, щоби останню покарати за союз з більшовиками. На Польщу і Фінляндію не рефлектує тільки тому, що не могла би їх асимілювати. Іншими словами: „будуча Росія“ рефлектує тільки на такі країни, яких асиміляція є певна. З тієї причини вона резиґнує з побільшення „будучої Росії“ українцями, бо вже зі „своїми“ буде мати багато клопотів.

Сказано ясно і недвозначно. Польська преса („Курер Варшавскі“, „Слово Польске“ й інші чорносотенні органи) дуже вдоволена цею „санкцією“ і розвиненням політичної лінії „будучої Росії“. Як бачимо, політична лінія Грабських і Косковських та інших польських Аракчеєвих перетялася з лінією російської еміграції і „будучої Росії“. В точці, де ті дві лінії перетялися, горить кріваний напис: „смерть українцям і Україні!“

Та Сьогодня не є ідентичне зі Завтра, а думки й мрії горячкової, розслабленої, здеморалізованої і знікчемнілої еміграції не все мусять бути здійснені. Взагалі сумнівним є, чи в „будучій Росії“ теперішня російська еміграція матиме якийнебудь голос, а одночасно сумнівним є, чи Україна буде хилитися в ярмі „будучої Росії“. Завтра не належить до людей з еміґраційного смітника, тільки до широких народніх мас, що борються за своє життя і свою майбутність на рідній землі. А ті маси не прислухуються до голосу еміґрантів так само, як живі не прислухуються до голосу мерців, а тим менше до голосу живих трупів. А російська еміграція є тим живим трупом, тим грачем, що вже давно виграв свою карту, а якому лишається тільки одна розвязка: дуло револьверу.

Вистава сучасної культури Чехословаччини.

(Допис з Брна).

З нагоди 10-тих роковин істнування Чехословацької Республіки, в днях 26. травня — 30. вересня ц. р. в Брні на Мораві, відбудеться велика ювилейна вистава „Сучасної культури в Чехословаччині“.

Всякого рода вистави в Чехословаччині явище звичайне і як кількістю своєю так і якістю відповідають вони загальному темпові і розмахові культурного і господарського життя держави. Але ця вистава безперечно виходить поза рамці всіх тих численних вистав, що кожного року відбуваються по цілій Чехословаччині. Уже одним тим, що ця вистава державно-ювилейна, набрала вона характеру загально-державного, а тим самим і відповідно широких розмірів. Правда, деякий час здавалося, що вона цього характеру не матиме, бо в упертій боротьбі за місце улаштування вистави між столицею держави — Прагою і метрополією Моравии — Брном, висловилася була Прага, що коли вистава сучасної культури буде уряджена в Брні, держава офіційно не візьме в ній участи. Та тепер вдалося полагодити біж і ініціятива вийшла з Моравии і перші матеріяльні засоби були зібрані там же.

По друге є це перша вистава цього року в Чехословаччині по відновленні її державної незалежности. І хоч чеська культура і перед здобуттям цієї незалежности стояла дуже високо, все ж таки не буде перша спроба чехів і словаків дати інтеґральний образ свого культурно-духового життя.

Вистава має охопити розвиток його головним чином за останні 10 років, хоч безперечно не може цілком відмежуватися і від періодів попередніх, так що становитиме собою дійсний повний і вичерпуючий образ культурно-духового життя Чехословаччини. У виставі беруть участь також і німці з цілком окремими своїми відділами і павільонами, як рівнож і словаки та підкарпатські українці в павільонах і експозиціях загально-державних.

Само місце, де будуть розташовані численні павільони вистави, лежить у мальовничій долині над р. Шварцавою у підніжжа загородного, берненського лісу-парку „Пісарки“. Трамвайне получення з містом ідеальне, а на час вистави буде крім того заведене спеціяльне автобусове получення.

Ціла площа, занята спеціяльно поставленими будовами і обектами вистави, займає 30 гектарів; а головний виставовий павільон — 16.000 кв. метрів, з яких є житкової виставової площі — 15.000 кв. метрів. Окремі павільони мають: Морава, окремі міста, берненський торговельний ярмарок (щорічний), котрий цього року відбудеться в рямцях ювилейної „вистави Культури“, ріжні установи і т. п., а крім того численні будови реставраційні, забавні, спортові тощо.

Вистава матиме слідуючі відділи:

А) Шкільництво: нижче, середнє, вищеі фахове. Б) Людина і жива природа. (людина і її здоровля, використання живої природи, біольогія, охорона природніх памяток, психотехніка). В) Людина і нежива природа: земля, фізика, хемія, математика, техніка і продукція, відношення людини до простору і часу). Г) Держава і право: науки правні, державні, самоврядування. Д) Духовне життя людини: (соціольогія, фільольогія, література, журналістика, історія, мистецтво, народня освіта, чеськословенська культура за кордоном).

Цей останній відділ взагалі буде найрозсягліший і стане осередком вистави, займатиме кілька павільонів та матиме багато спеціяльних експозицій, як „Електрогосподарство“ — зразкове селянське господарство з максимальним приміненням електроенергії, мистецький промисел — де будуть виставлені не лише зразки мистецько-промислових виробків люксусового характеру, але також моделі повного досконалого мешкання, що має відповідати всім вимогам сучасного життя людини і т. п.

Книжка, театр, мода, музеї, архіви, о-

М. ВОЗНЯК.

Ювилей Заведення ім. Оссолінських.

В неділю, першого дня Зелених Свят латинського обряду, святкує Національне Заведення ім. Оссолінських (Zakład Nar. im. Ossolińskich), коротко Оссолінеум, свій столітній ювилей. Назва Заведення походить від його творця — Йосифа Максиміліяна Оссолінського, звязаного родинними маєтками з Галичиною. Як один із пятьох членів шляхетської депутації від станового сойму до Леопольда II. показався він найздібнішим і найспритнішим дипльоматом. Згадую про це тому, що від тоді він осів у Відні, де й дозріла в нього думка збирати бібліотеку, що обіймала б головно славянські речі, тим більше, що таке збирання дуже влегшувала касація манастирів, між іншим і василіянських, за Йосифа II. Оссолінський визначався від юних літ залюбуванням до книг і рукописів. Пізніше поширив межі збираної бібліотеки, збираючи також і неславянські книги. Крім книг збирав також монети й медалі, картини, рисунки й таке інше.

Живучи у Відні, виєднав не одну уступку для галицьких поляків. Бо політикою займався Оссолінський гарячо. Автор монографії про Оссолінеум, проф. Фішер, висловлює правдоподібність, що він саме був невідомим опікуном „Dziennika Patr. Polaków“ що його редаґував у рр. 1792 1798 греко-католицький священик Михайло Гарасевич. Як ні було з цією справою, це факт, що Гарасевич був приятелем Оссолінського в останніх роках його життя. Вказує на це те, що оповів у цій справі Генрик Богданський у своїх споминах. З початком березня 1826 р. пухлина в нозі не віщувала довгого життя Оссолінському.

„Коли наближало ся до нього — оповідає Богданський — щоб сповідався, по довшому вагаппі зажадав священика греко-католицького обряду, барона Михайла Найштеря Гарасевича, львівського крилошанина, що перебував у Відні й що з ним жив у приязні. Висповідався перед ним і просив, щоб поховати його без жадної паради, тільки щоб просто вкинено в гріб, щоб земля злучилася з землею“. 17. березня попрощався Оссолінський із світом. Похорон мав відбутися 19. березня. Зійшлися віденські поляки, богослови латинського й греко-католицького обряду, нарешті прибув і Гарасевич. Але цього дня властивий похорон не відбувся, бо грабар не встиг викопати гробу. Тому запечатано труну та зложено її в цвинтарній каплиці. „На другий день — оповідає далі Богданський — по похоронному обряді, що його відправив у руській церкві св. Варвари о. Гарасевич, ми пішли на цвинтар коло першої години пополудні, але вже менше зібралося нас, бо багатьом перешкодили заняття або шкільні викладні; із старших приїхали тільки Мисловський, також спенсіонований поповник Порэловський, бувший касієр Осолінського, й о. Гарасевич. У каплиці застали ми труну в порядку: по відпечатанні й піднесенні віка ми знайшли все непарушеним і гріб уже був викопаний. О. Гарасевич відправив у каплиці короткий церковний обряд і велів узяти труну, — ми занесли її до гробу. Сам о. крилошанин відспівав іще молитви й дав знак, щоб спустити вниз труну. Ми не дали шнурів грабарям, але обдерли білу крепу, що виглядала довкола зпід віка, спустили її самі. О. крилошанин узяв рискаль і все ще відмовляючи молитви, скинув у яму трохи землі й висипав попіл із тацп. Закликаний грабар приніс нам 10 рискалів і нас тридцятьох на переміну засипало могилу. О. Гарасевич розплакався, хоча не можна було обвинувачувати його в тому, щоб був приятелем поляків“. Показалися сльози також в очах інших. Поділилися відлертою крепою — упімнувся о свою пайку й Гарасевич. Дня 23. березня відправив о. Гарасевич другий похорон у церкві св. Варвари“.

Стільки Богданський. Я навмисне навів його оповідання. Воно показує, що в творця Заведення його імени не було ненависти до нашого народу. Не розумів справи й Богданський, коли торочив про те, що Гарасевич не був приятелем поляків, хіба тому, що почувався українцем, і то більше на історично-церковній основі, що було виелідом його глибоких студій над „Літописом української церкви“ (Annales ecclesiae Ruthenae). Не треба бути дуже здогадливим, щоб назвати Гарасевича першим із українців, що користав із бібліотеки Оссолінського, як ще при кінці XVIII в. користав із неї Енґель, пишучи по німецьки свою „Історію України й українських козаків, як також історію Галичини й Володимирії“ (Geschichte der Ukraine und der ukrainischen Kosaken, wie auch von Galizien und Lodomerien“). Ця видана в Галле 1796 р. книга важна тим, що відограла деяку ролю в національному освідомленні галицьких українців у часах Шашкевича.

Таким робом бачимо, що бібліотека Оссолінського сповняла свою культурну місію вже перед тим, заки фондаційним актом передав її творець у користання сучасних і грядучих поколінь. Він поповнював її вічно новими книгами, часто згідно з своїми науковими інтересами, що в них шукав розради в болю від ударів, що посипалися на Польщу.

Бібліотекарем Ос-го був німець із походження Самійло Богумил Лінде, що з цієї бібліотеки головно збрав матеріял для свого шеститомового словника польської мови. Лінде був дуже помічним Оссолінському при побільшуванні бібліотеки. Для цієї цілі відбував численні мандрівки по ріжних околицях, а головно по манастирях із давніми книгозбірнями. В 1804 р. покликано Лінде до Варшави на директора Ліцею. По ньому були бібліотекарями Оссолінського знову два німці.

Вже в часі, коли Оссолінський

хорона культурних памяток і т. д. і т. д. все це матиме свої окремі експозиції, так що неможливим є навіть просте ве- величення усіх відділів та їх численних секцій, якими вистава має всебічно обхо- пити духове життя людини. Буде там о- кремий куток грибів — безперечно зна- менита збірка оригіналів всіх ростучих у ЧСР. грибів, яку виставляє славний чеський ботанік проф. д-р Кавіна. А поруч з тим „куточком грибів" оказім.. сальон журналістів, котрий міліонам відвідувачів знову має пригадати та показати дійсно надзвичайне становище і значіння преси взагалі а щоденної зокрема у житті лю- дини, народу, держави. Цей сальон-екс- позиція матиме 2 частині: історичну, де буде виставлена історія, зпочатку чесь- кої (від 1848 р) а пізніше чехословенської преси аж до сьогоднішніх днів та органі- зація газети, взагалі модерного пресового підприємства. В останнім підвідділі буде показаний цілий шлях, яким проходить рукопис автора через зразковий редак- ційний стіл, зі зразком бібліотечки архі- ву і т. ін., до друкарні, до адміністрації, до читачів, до світу; так само буде бага- то демонструватись відзначення чехосло- вацькою пресою визначніших подій, мо- ментів з останнього десятиліття їхнього життя (проголошення Республіки, робіт- нича Олімпіяда, Всесокільський злаиг і т. ін.). Участь у журналістичній праці міністрів, письменників, наукових робіт- ників, мистців ріжних галузей та зразки пресових ілюстрацій і карикатур допов- нять образ сучасної преси Чехословач- чини, закінченням котрого будуть діа- грами про організацію преси та профе- сійних організацій журналістів.

В часі цієї вистави, що притягне до Брна десятки, сотки тисяч людей з усіх сінців ЧСР. а також і зза кордону відбу- деться в Брні понад 100 великих зїздів найріжномаїтніших організацій. Назве- мо лише декілька з них головніших, а то: зїзд пластів, зїзд чехословенських міст, торговельної спілки, т-ва приятелів ко- оперативної праці — все це зїзди загаль- но-державні; крім цього кілька зїздів міжнародніх, як зїзд креслярський та ціла низка краєвих і знову загально-держав- них, спеціяльних зїздів (бджолярський, учительський, музейний і т. д. і т. д.).

Досі зголосило вже участь коло 2500 шкіл з більше ніж 150.000 учнів, які при- дуть відвідати виставу. Крім цього за- прошено багато товариств як з Чехосло- ваччини так і зза кордону. Відвідини ви- стави школами зосереджено на місяць червень, а зїзди розділені на час усіх 4-х місяців тривання вистави. Для уміщення такої великої кількости людей будуть приготовані нічліги у школах, урядових будовах а також і в приватних домах. Ціна за нічліг буде виносити у школах (на сінниках) 7 к. ч. за 1 особу, за ніч; у приватних домах: І-а кляса — 25, ІІ-а — 20, ІІІ-я — 15 і IV-а — 10 к. ч. за ніч. Уже тепер вжито заходів, щоби харчування в часі вистави не подорожчало, а звичай- но, прохарчування в Брні коштує 15—20— 25 к. ч. денно.

Для розваги відвідувачів буде влашто- ваний на виставі спеціяльний забавовий парк, котрий сам займе 26.000 кв. метрів. Оригінальна буде брама-вхід до цього парку: творитимуть її дві 15 м. високі ве- жі, між котрими будуть стояти моделі 2-х борючихся мамутів, зроблені у природній величині (високі понад 5 м. і довгі коло 14 м.) Публіка буде входити на виставу поміж ногами цих мамутів.

В цім забавовім паркові буде величезний акварій з рибами і взагалі водними меш- канцями Чехословаччини, двірець мініа- турної залізниці, довгої півтора км., му- зично-співова арена на 2.300 осіб, театр, цирк та багато інших розваг.

Але центром вистави будуть не забави, ані дуже високо розвинені у Чехословач- чині промисл і торговля, лише велика кон- центрація культурно-духових здобутків, культурно-духових сил чехословацької республики. Ця вистава має показати, що і в цій царині життя Чехословаччина до- сягла багато і стоїть не нижче від госпо- дарсько-промислового. Ми, українці, в су- часний мент, майже на всіх землях, по- збавлені нормального розвитку скрізь в галузях господарській і культурній і тому безперечно бажаним і корисним було би відвідання нам цієї вистави, як поодино- ким особам, так і гуртовими виправами.

У Брні є дві українські організації, які, га- даю, радо послужили би заінтересованим докладнішими інформаціями щодо відві- дання вистави: 1) Українська Студентська Спілка, Брно, і 2) Українська Громада (сталої домівки не має). **М. Д-ан.**

По широкому світі.

Амбасадор Злуч. Держав у Льондоні звернувся з нотами до Австрії, Нової Зе- ляндії, Канади, Ірляндії, Союзу Півд. А- мерики та Індії з пропозицією приступити до противоєнного пакту.

Велику франц. пристань Бордо буде розширювати одно німецьке товариство на рахунок репараційного довгу.

На естонськім побережі бачили разан- ську ескадру з трьох дредноутів, двох крумлаків, шести торпедовців і чотирох підводних лодок, як робила маневри.

У справі Танжеру дійшло до французь- ко-італійського порозуміння.

16-го ц. м. почались санітарні оглядини Москви, що тріватимуть місяць; стверджу- ють, що хідники є в страшнім стані.

Бувш. грецький премієр Пангальос вилу- щений із вязниці на волю за кавцією.

У Берліні почався міжнародній конгрес географів.

Ф. Нансен підготовляє нову експедицію до північного бігуна.

У Бразилії, в стейті Матто-Гроссо від- крили бриліянтове поле.

У Каїрі відкрито новий памятник „Про- будження Єгипту" в присутности короля.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Імпульсивний Львів.

Наше кохане місто має здавна велике замилування до всякого роду манїфеста- цій і демонстрацій, не рахуючи деморалі за- цій і дефравдацій.

Нема майже тижня, щоб не було ілюмі- націй вулиць, декорацій домів, трамваїв і людей, а потім походу крізь закурений, голодний Львів, у якім беруть участь всі від наслу стягнених українських учнів до емеритованих оборонців „кресової перли".

Це все ради якоїсь річниці, памятки чи навіть будучої події.

Смерть круля Цьвочка — манїфестація.

Смерть царя Гороха — манїфестація й рант.

Побіда князя Вишневецького над збун- тованим селом — манїфестація, рант і свя- точна академія.

Так менше-більше пятьдесять разів в році.

Тепер з другої бочки.

Податок від шкільців і загроза знищення польських шкіл на „кресах" — демон- страція.

Підвишка ціни за хліб і більшовицька пропаганда — демонстрація з промовами.

Крики на Горішнім Шаєвку і обіцянка українського університету — демонстра- ція з промовами і співом.

Так менше-більше шістьдесять разів до року.

Виходилоб: пятьдесять і шістьдесять — себто сто десять днів у році.

прощався з Лінде, він мав думку уфундувати із своїх збірок публич- ну бібліотеку. Зразу думав про Тар- нів, пізніше зробив умову з Стани- славом Замойським у тому дусі, що з бібліотек Івана Замойського й Ос- солінського мала повстати одна біб- ліотека при замойській академії. Од- наче цей плян перекреслило прилу- чення Замостя до Росії, ще зверну- ло його увагу на Львів. Для цієї ме- ти купив 1817 р. на ліцитації мана- стир кармеліт анок враз із костелом на власність, щоб тут помістити свої збірки, а вже 8. травня гиєднав у ці- саря Франца затвердження статуту Заведення свого імени. 6 літ піз- ніше, в 1823 р., зробив Оссолінський умову з Генриком Любомірським того роду, що для прилюдного вжит- ку при бібліотеці Оссолінських він віддав свої збірки та предмети як о- крему цілість у тісному звязку з біб- ліотекою під назвою „Музей ім. Лю- бомірських".

Таким робом на „Національне За- ведення ім. Оссолінських" складе- ться „Бібліотека ім. Оссолінських" і „Музей ім. Любомірських". Остан- ній нараховує 3854 археольогічно- історичних предметів, 1061 образів, 469 різьб, 28698 рисунків і 21274 ну- мізматів. Крім того в Бібліотеці Павліковських є ще 24827 рисунків і 3685 нумізматів. Сама бібліотека Оссолінського що мала в хвилині смерти її творця 19055 томів, 552 ру- кописи, 113 мап й 1445 гравюр, гу- биться в теперішньому багатстві біб- ліотеки. В минулому році число ска- тальоґованих творів досягнуло циф- ри 171800, а пів міліона томів, окрім нескатальоґованих коло 100.000 то- мів. Рукописів є коло 10.000 (з чого зінвентаризованих 5.656), автогра- фів 7.000, диплъомів 1.740 і т. д. До того треба ще додати Бібліотеку Павліковських, що силою окремої умови злучилася з Заведенням, з її 21.503 книгами, 271 рукописом, 242 дипльомами й документами, 4.270 ав- тографами, 678 мапами й т. д. На теперішнє книжне багатство Заве- дення зложилися записи й дарунки дуже довгої низки меценатів і жер- тводавців Заведення, але все таки треба памятати, що створив бібліо- теку, купив для неї приміщення (пізніше перебудоване) й забезпечив її урухомлення грішми й маєтками Йосиф Макс. Оссолінський. Збір- ки Заведення зростають постійно; велику вагу для їх зросту має обо- вязковий примірник часописів із у- сієї держави — разом 1534, а крім того ще з заграниці 160, отже разом 1694.

До могутнього свого розвитку дійшло Заведення шляхом, що не все був устелений рожами, але де- коли, й то довший час, і терням. За потайне друкування революційної літератури в друкарні Заведення арештовано в 1834 р. його дирек- тора Константина Слотвінського й інших службовців; Слотвінського засуджено на 10 літ тюрми в Куф- штайні, а Заведення замкнено на довгу низку літ, а окрема „к. ре- візійна комісія" почала перегляда- ти набуті по 1830 р. книги й „шкід- ливі та заборонені" з них відстав- ляти до дирекції поліції. Колиж і відчинено Заведення, піддано його під надзір. Взагалі переслідування Заведення й недовіря австрійської влади до нього випливало головно з характеру його діяльности, що мала на меті, виключно польські ін- тереси, хочаб вони й пішлиб против інтересів австрійської монархії й династії.

Але те, що не подобалося Австрії робило з Заведення тим більше до- рогу інституцію для польського громадянства, наслідком чого Заве- дення стало дуже важним і всесто- роннім, не тільки культурним, лі- тературним і науковим, але й полі- тичним, осередком змагань поль- ського народу протягом XIX й на початку XX в. Але вже в першій мірі горіло в Оссолінсум огнище наукового життя. Згідно з волею творця Заведення воно розвивало постійно, в міру грошевих обставин та інших обставин, визначний наук. видавничий рух, почавши від „Cza- sopisma" в р. 1828 р. до „Przewod- nik-a Bibljograficzn-ого" й широкої видавничої діяльности в теперішньо- му часі. Бож стояли на чолі заве- дення люди дуже часто глибокого знання, що у виданнях Зав. й знахо- дили місце для своїх праць, головно використовуючи багаті збірки інсти- туції, та притягали наукові сили зпоза Заведення, звертаючи пильну увагу на свіжий приріст наукових діячів. Ця традиція по Августі Бе- льовському, Каролеві Шайносі, Вой- цехові Кентшинському й багатьох інших перейшла в Заведенні й до теперішніх часів, коли директором став д-р Людвик Бернацький, автор монографії про першу польську книгу, двотомової праці про театр, драму й музику за часів Станислава Августа і інших праць, і в персоналі, від обох кустосів д-ра Казимира Тишковського й Владислава Тадея Вісльоцького почавши, є ціла низка наукових дослідників, як доказує й грубий том „Rocznika" з наукових їх праць й інші їх праці.

Що правда, для свого блискучого розвитку має Заведення сильну під- ставу, бо до нього належить бібліо- течний будинок із городом при вул. Оссолінських ч. 2, так звана камені- ця Сапігів при тій самій вулиці ч. 11, камениця при вул. Калєчій ч. 5, ка- мениця у Варшаві, село Михалевичі, дві власні друкарні, переплетня, сво- книгарні й т. д.

При Бібліотеці Оссолінських є чи- тальня, тепер на 56, відчинена в будні від 9 до 2 й від 4 до 7, з виїмкою суботи (від 9 до 11), однак завсіди переповнена так, що перед полуднем часто треба ждати на свою чергу. Щедро користають з неї, головно студентство всякого ти- пу, й університету, а крім, рукописів і архівальних збірок Заведення, а це насувається увагу цілому культурних службовців Заведення.

Трускавець.

Д-р С. Мішель сен.

орд. як у минулому році у віллі „Світовід".
Недуги внутрішні і переміни матерії. Діятерія. Кварцева лямпа. Електричні купелі. Електризація.

На решту — 255 днів — припадають неділі, льокальні свята і дещо буднів.

Але буває нераз, що мине цілий тиждень і так якось зложиться, що нема ніодної зради чи авантури. Нагромаджена енергія, як напнята тятива, жде тільки нагоди, щоб виладуватися. А ще як трапиться справді важна, вагітна в наслідки причина, тоді Львів як збірана ріка.

Минулий тиждень саме був таким вимковим тижнем. Повних сім днів дрімав на сонечку наче не було в нього історії, української небезпеки, комунізму, дорожнечі чи податкової шруби.

Нараз: Грім з ясного неба...

Біля костела Єлисавети почав магістрат будувати потребник!!

(Потребник — нове слово, впроваджене на означення місця, без якого ніхто не обходиться, хоч радо обходить словами.)

Зібрана енергія львовян відповіла на святотатські затії магістрату грандіозною демонстрацією.

Товпа, зложена з тисячки осіб, кинулася на провізоричну буду і розібрала її..., забираючи матеріял до дому.

З того приводу в польській пресі появилися... передовиці.

Очевидно всі тримали сторону товпи.

Одна газета пише дослівно: „Віри і костелів будемо і далі боронити! Бо — остаточно — ми ще є католицькою державою"...

Що Польща є католицькою державою, про це ніхто не сумнівається, але чи розбирання потребника входить в обсяг оборони віри і костелів — про це тяжко сказати. Тим менше можу про цю справу сказати я, бо не був у Римі і не знаю, як побудований Ватикан.

Один з моїх знакомих, світовий чоловік, розказує, що був у Лінцу в катедрі, і там, таки в самім будинку, є ці неминучі кімнатки. Ніхто навіть не думає про профанацію, а тим менше про передовицю в часописі.

Але і то правда, що Львів не потребує оглядатися на „якийсь там" Лінц.

Всеж таки не зашкодилоб, колиб польські статейники, перед написанням передовиць, перейшлись були уважно попри мур коло Бернардинів. Булиб напевно стратили трохи „тупету", якщо не чюх.

Комісар Стшелецький певно бачив це і з двох профанацій вибрав менше шкідливу і більше естетичну.

Галактіон Чіпка.

Велике українське віче у Львові.

Посли Українського Національно-Демократичного Обєднання перед українськими виборцями Львова.

Львів, 26. травня 1928.

Сьогодні в 6. год. вечером почалося в великій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка справоздавче віче послів Українського Національно-Демократичного Обєднання. Велика саля і вестібуль набиті вщерть учасниками, між якими переважає українське міщанство, робітництво і ремісництво Львова. За президіяльним столом засіли **пос. М. Струтинський**, як голова, **п. А. Березовський**, як його помічник, і пп. **Мулькевич і Зубик**, як секретарі.

Першим промовив голова Українського Національно-Демократичного Обєднання і голова Національної Української Парляментарної Репрезентації **посол д-р Дмитро Левицький.** Він широко і яркими красками змалював теперішнє політичне положення українського народу під Польщею та підкреслив, що Українське Національно-Демократичне Обєднання як не мало ніяких ілюзоричних надій на зміну екстермінаційної політики Польщі відносно українського народу перед виборами, так не має їх і тепер. Парляментарну арену використовує наша Репрезентація в цілях самооборони і протесту. Головну вагу кладе на організацію живих сил українського народу, бо тільки зорганізованою силою можна осягнути те, до чого нація силою природного і стихійного гону змагає.

Другим з черги промовляв **пос. Остап Луцький** про господарське положення українського народу. Його промова була надихана великою вірою в творчу і конструктивну силу нашого передовсім сільського господарського люду. Ця конструктивно-творча, будуюча його сила виявилася передовсім у відбудові власного господарства, знищеного великою війною, як ні в одній країні світу зпоміж тих, які зачіпила і на яких відбувалася велика війна. Навіть тенденційна польська політика екстермінації не вспіла спаралізувати цього конструктивного хисту нашого народу.

Ті цінні прикмети споконвічних справжніх господарів землі нашої є певною запорукою, що ми збудуємо на тріваних підвалинах нашу економічну незалежність і тим прискоримо політичне завершення наших загально-національних змагань.

Третий з черги промовляє **пос. Волод. Целевич** про польську шкільну політику супроти українського народу. Він ілюструє її богатими цифрами, статистичними даними, вийнмками із програмових промов міністрів і специфічним законодавством. Потім обговорює подрібно справу народньої, далі середньої і фахової а накінець високої школи (університету). В хвилі, коли це пишемо, (год. 8.30 веч.) посол Целевич промовляє далі.

На сцені біля президії сидів комісар Вагнер і ще один представник поліції. На салі й у вестибулі було видно розкинених кільканацять поліційних агентів. Так само перед будинком увихалися поліційні агенти.

З парляментарної арени.

(Власні телефонограми з 26. травня 1928.)

СОЙМ.

(ік) У звязку з польськими Зеленими Святами панує у соймі повний спокій. Найближче засідання комісій щойно 30. і 31. травня. У вівторок пополудні пленарне засідання сойму, яке розпічне друге читання бюджету. На засіданні пос. проф. Кшижановський виголосить бюджетовий реферат, після чого має забрати голос віцепремієр Бартель. На порядку дня цього засідання є теж нагле внесення Українського Клюбу в справі станиславівської гімназії.

Останні вісти.

(Власні телефонограми з 26. травня 1928.)

ПРОГОЛОШЕННЯ ВИЛЬНА СТОЛИЦЕЮ ЛИТВИ.

(ік) Вчора литовський уряд за підписами президента Сметони і премієра Вальдемараса оголосив проклямацію, в якій доповнює литовську конституцію постановою, що столицею Литви назначається Вильно, яке тимчасом є під окупацією. Ціла варшавська преса дуже живо зареагувала на цю вістку, називаючи литовську проклямацію нечуваною провокацією.

ЗІРВАННЯ ЛИТОВСЬКО-ПОЛЬСЬКИХ ПЕРЕГОВОРІВ?

(ік) Пронеслася чутка, що польсько-литовські переговори, ведені у Варшаві зірвані, і що литовська делегація вертає до Ковна.

ЗНИЩЕННЯ ПРИКОРДОННИХ СТОВПІВ

(ік) На польсько-литовському кордоні невідомі справники знищили цілий ряд польських прикордонних стовпів

ЩО З ГЕН. НОБІЛЄ?

(ік) Доля воздухоплава „Італія", який здобув Північний бігун, невідома. До суботи полудня „Італія" невернула до порту Кінгсбей, дарма, що повинна була вернути давно. Гадають, що „Італії" забракло бензини і мусіла вичалити десь на вічних ледах.

АМСТЕРДАМ — ВАРШАВА.

(ік) Нині з 4-ій годині попол. два польські військові летуни прилетіли безпосередно з Амстердаму на трансатлянтійськім аероплані, замовленому Польщею у відомих фабриках Фоскера.

ПЕРЕД УПАДКОМ ПЕКІНУ.

(ік) Відділи південної китайської армії здобули місто Чалдян, яке є останнім стратегічним ключем до Пекіну.

НОВИНКИ

— **Святочний концерт для вшанування памяти Ів. Франка** дає „Т-во письменників і журналістів ім. Ів. Франка" у Львові дня 5 червня ц. р. у салі Т-ва ім. Лисенка. У вечері візьмуть участь п. М. Голинський, п-і А. Остапчук і п-і С. Федорцева.

— **Модест Менцінський**, якого давно бажаний усіма виступ на концерті у Львові виповнив салю по береги, виїзджає у найближчих днях на провінцію з низкою концертів. Його супроводить як акомпаніятор дир. Муз. Інституту В. Барвінський.

— **Опікуни стрілецьких могил.** Т-во Охорони Воєнних Могил подає до відома пятий спис осіб (установ), що зголосилися на опікунів українських воєнних могил і зложили по 15 зол. (за кожну могилу) в Т-ві (Руська, 18, I п.): 48) Михайлина Боса, Мшана, 49) Осипа Тютківна, Радвенців біля Лодзі, 50) Вінкентій і Ольга Миклясевичі, Калуш, 51) Кооператива „Єдність", Нагірянка, 52) Олекса Козьоринський, Бабигород, 53) проф. Михайло Бідзюк, Львів, 54) д-р Іван Іванець, Львів. Разом із виказаними зол. маємо вже опікунів для 78 могил. Ще сотні жадуть своїх опікунів!

— **Катастрофи й нещастя.** У кремянецькім повіті була велика градова буря. Така сама буря перейшла над Берліном: багато дахів і димарів знищених. — У Буенос Айрес вибухла в Італ. консуляті пекольна машина, що вбила 12 осіб і зранила 41.

— **Кінова молодь.** Появилась у Львові розправа (покищо відкладена) проти двох нескінчених гімназистів, 20-літніх молодців, Йосифа Яворського і Мих. Рачкевича, які хотячи здобути трохи гроша, придумали такий простий спосіб: з револьвером і ціпком засіли вечером на Полтавській вул. і ограбили двох прохожих Ліхтера та Шафрана на стокількадесять зол. Один із ограблених був настільки недискретний, що почав кричати і поліцай зловив обох кандидатів на бандитів.

— **Середновічні конфлікти.** Від кількох днів кипить боротьба між парохіянами костела св. Єлисавети на Городецькій вул. і магістратом наслідком дивного інциденту. Магістрат рішив вибудувати на грунті цього костела павільоник для необхідних потреб; на це давав згоду дотичний парох. Деякі парохіяни дізнавшись про це, прийшли юрбою і з обуренням знищили почату будову, добачуючи в ній образу релігії. Ті, що рішили вибудувати такий павільон, мали імовірно намір саме зарадити образі релігії, коли парохіяни та різні прохожі занечищують поневолі місце біля костела. Громадяни з Городецької не знають, що в Европі такі павільони побудовані під самими задніми стінами костелів, з огляду на чистоту та гігієну святих місць.

— **Львівські трамваї.** Трамваєва підвишка не торкається, здається, тих, що про неї рішають: членів міської ради, тому, члени бюджетової ради, з безплатними картами в кишені прийняли її з легким серцем. Таким робом Львів матиме страшенне дорогий трамвай і важко сказати, чи цей трамвай варт того, щоби за нього платити ще більше, ніж тепер. Його вози рідко мають місця для пасажирів, тоді, коли їх найбільше: в обідовій і вечірній порі, а їх чистота дуже сумнівна.

— **Іспит зрілости в українській державній гімназії в Перемишлі** відбувся в відділі А в днях від 18. до 23. травня під проводом д-ра Дениса Лукіяновича. Іспит здали: Багній М., Бардин І., Війтів М., Вининцький М., Гарасим Я., Гнатик В., Ґулкевич П., Далишин Е., Домарадський С., Дрималa Мар., Дрималa Мих., Качмар В., Ковальчик В., Куницький О., Курцвайль, Лопушанський М., Лучковський І., Малиновський І., Мандель С., Матейко С., Мисяк О., Німців Д., Павліш В., Польняк В., Рожко Осип, Рожко Вол., Савчак В., Серединський О., Тучак В., Ціханський З., Чорний М., Шіппер Л., Щурко Б. Не допущено до письменного іспиту 1, при письменнім іспиті перепало 3, при устнім 2 абітурієнтів.

— **Бандитизм без кінця.** Недалеко Луцька трьох замаскованих бандитів напало на автобус і казали пасажирам, під загрозою револьверів, лягти животом на дорогу. Тоді поклали їм на плечі капелюхи, заявивши, що це пекольні машини. 14 осіб лежало в остраху і дало себе спокійно ограбити. — В околиці Сари поліція звела бій з бандитами, що віддавна гуляли на наших землях; один з них Рінок, мадярський циган, застрілився, Земюк убитий, а Скульницький, що втік із львівської вязниці, зловлений. — На стації Пісочна трьох бандитів, що їхало в поїзді залякало револьверами подорожніх, аленалякані поновою... кондуктора вискочили у Бильчій Волиці та втікли до ліса з невеличкою добичею. — У Рогатині поліція зловила небезпочного бандита з Кракова, Макулу. — Поліція відкрила виновників страшного злочину в Угнові, де вбили купця Ганса, його жінку та дитину; є це професійний місцевий бандит Кшачковський. — У Червеві, у Сокальщині, селянин Горбатий із двома товаришами убив на весіллі в суперечці свого знайомого Федевича. — Із арештів у Белзі втікло двох бандитів Мартинюк і Сухий, що втікали вже пятикратно. У Сокальщині зловили чотирьох бандитів, що вбили полевого Андрушака.

— **Зміна негарних прізвищ.** Польська „хлопська партія" зголосила в соймі внесок, щоби міністерство внутр. справ приписало 10-літній закон про загальну безплатну зміну „соромних" прізвищ. Реферує справу посол, який імовірно першим скористав би з цього закону, бо називається Двятва. Сойм має незвичну ...

Багато дало „Національне Заведення ім. Оссолінських" і для відродження галицьких українців і для української науки взагалі. В 1833 й 1834 році з бібліотеки Заведення черпали бажане знання члени „руської трійці" Маркіян Шашкевич, Яків Головацький і Іван Вагилевич. У своїх споминах говорить Головацький, що з примірників Заведення переписав він собі увесь збірник українських пісень Михайла Максимовича з 1827 р. й деякі пісні Кірші Данілова. Зокрема близько до Оссолінеум стояв Іван Вагилевич, що служив навіть тут як заступник кустоса від 1. січня до 1. листопада 1851 р.

Був звичай давніше, що в річних звідомленнях Заведення подавано імена визначніших відвідувачів. І так звідомлення за 1858 р. згадує про Куліша, від 1870 р. згадується Антін Петрушевич, від 1871 р. згадується Сидір Шараневич, в 1873 р. названий Осип Федькович, в 1875 р. Михайло Драгоманів, перехрещений у цьому звідомленні на Юрія, але вже в найближчому він названий вірно, в 1875 р. згаданий також другий закордонний учений Олексій Андріевський, від 1878 р. згадується Омелян Огоновський і Омелян Калужняцький. Пізніше заперестано подавати імена визначніших відвідувачів. Належали до них Іван Франко, Остап Терлецький, Володимир Антонович, Михайло Павлик та інші з померших. З живих згадує з вдячністю Оссолінеум довга низка наших робітників пера, від професорів університету почавши й на нашому студентстві скінчивши.

Також у видавництвах Заведення появилася низка праць українців, почавши від замітної своєю обороною самостійности української мови розвідки І. Могильницького „Rozprawa o języku ruskim" у „Czasopismie" 1829 р., по нинішні часи з розвідкою Володимира Дорошенка про недокінчені друком писання Івана Франка у „Przewodniku Bibljograficznym", й низка праць поляків із українознавства, закінчена свіжою етнографічною монографією п. н. „Rusini" проф. Адама Фішера, колишнього стипендиста Заведення.

Всі ділянки українознавства, зокрема історія, мають пребагатий матеріял у друкованих книгах, рукописах, автографах, документах, в архівних і інших збірках Заведення. Вичислити кілька з величезної маси не дає жадного образу. Може колись здобудеться наша наука на виказання того, що цікавого й важного містить Оссолінеум із рукописного й архівного матеріялу в своїх пребагатих збірках, у значній частині ще не зінвентаризованих. Це робота головно для історика.

Закінчу свої рядки побажанням, щоби такого матеріялу як найбільше найшлося в дальшому як найкращому розвиткові „Національного Заведення ім. Оссолінських" для слави свого народу, що створив його, й користь усіх, що бажатимуть черпнути матеріял і знання з його збірок.

вію прізвищ, які варт би змінити на мен це веселі.

— **Ріжні вістки.** Америк. уряд рішив вибудувати на Атлянтійськім океані кілька плаваючих островів, щоби влекшити літакам перелет. — Помер надрабін у Бродах Абрагам Штайнберг. — Сина Чанг-Тсо-Ліна мали вбити в Пекіні. — За один день 17-го травня було в Німеччині 87 жертв катастроф від авт. — На льондонських передмістях за один день було 8 випадків занедужання віспою. — Славний еспанський матадор Ніно деля Пайма смертельно ранений биком на арені. — У нюйорській пристані підчас сильної мряки зударилось 8 пароплавів. — Один виноградар з околиць Відня, побачивши, що град знищив йому виницю убив жінку, двоє дітей і сам повісився.

— **З „Просвітянського Театру".** Львівський Просвітянський Театр, який підчас теперішньої поїздки по провінції дав себе пізнати в своїх вистав широкому Громадянству, виставляє в перших днях червня як премієру на українській сцені відому оперету Кальмана **„Осінні маневри"**, в перекладі Ст. Чарнецького. Управа театру докладає усіх заходів над викінченням повищої премієри. Прегарний переклад, стильові костюми, балетові еволюції арт. В. Совінського та режісерія П. Сороки дають повну запоруку успіху. Крім цього відновляє театр відому оперу Монюшка „Галька" та „Жидівку" Галевія.

— **З Української Академії Наук.** Новий президент УАН акад. Д. К. Заболотний виїхав до Копенгаги, щоб взяти участь у міжнародньому фільольогічному конгресі. — Етнографічна Комісія нав'язала контакт із сербською Академією Наук щодо обміну наукових видань. Зокрема комісія листується з сербським професором, етнографом Ніко Жупаничем. Налагоджено також постійний науковий звязок з гельсінгфорським національним музеєм. — Після переведення широкої організаційної праці Етнографічна Комісія придбала понад 12.000 постійних кореспондентів, з яких одібрано 1.500 кращих для постійного звязку з ними. — Співпраця Етнографічної Комісії С. Терещенка розпочала збирати матеріяли про пережитки чумацтва в нинішніх чумацьких сіл на Звенигородщині. — Цими днями Українська Академія Наук видала історичну частину ювилейного збірника з нагоди шістьдесятих роковин життя і сорокових роковин діяльности М. С. Грушевського, святкованих з осени 1926 р. Статті й розвідки, зібрані комітетом не вмістилися в одному томі. У першій історичній частині вміщено 51 статтю з палеонтольогії, археольогії, мистецтва, історії України й всесвітньої історії. У другу частину, що також вийде цьогож року, ввійде 65 розвідок з етнографії, фільольогії, і історії літератури, а також бібліографія наукових творів ювилята.

— **Рекорди.** Місто Гльозель у Франції стало славне тим, що осмішило кількох славних археольогів, які доказували старовину найдених там знахідок, підроблених одним сучасним талановитим містифікатором. Суперечка про автентичність знахідок ще не закінчена, зате до Гльозеля зїзджається щораз більше цікавих. За одну неділю було там 1064 туристів, що заплатили 4336 франків вступу на ґрунт селянина, де роблено розкопки. — На Мазовеччині, в селі Томашеві, 75-літній старець Рибак у приступі заздрощів порізав на смерть ножем свою... 20-літню любку. — Фільмова артистка Поля Неґрі хотіла побільшити свої доляри і вложила їх у... будівельне підприємство в Каліфорнії; воно їх не будує і П. Неґрі мусить вести процес за 135.000 дол., які може треба буде відробати на фільмі. — У франц. парляменті посол Жерар, вибраний 9.563 голосами на 10.396 виборців має свій мандат від 1919 р.; раніше мав цей мандат його батько і дідо від 1889 р.

З театру.

Великий Міський Театр: „Вірна жінка", комедія в 3 діях Сомерсет Моґема.

Ця прегарна пєса одного із найбільше талановитих сучасних англ. письменників має в заголовку легку гру слів, іронічну, мов уся гра виведених у ній конфліктів. Геройня **„The constant wife"** зветься Констанс; у нас можна би це передати „Вірною жінкою", називши її Вірою. Моґем вибирає вічно актуальну тему про ширину свободи в подружі мужа та жінки. Найбільші вороги жіночої еманципації не станут на боці вмальованого ним незлобно мужа, а будуть захоплені поведінкою та арґументами його чеснотливої жінки, що хоче раз у житті виставити на огнену пробу свою чеснотливість. При всій обєктивности малюнку, пєса могла би послужити як програмова вистава на зїзді феміністок. Навіть численно на сцені подана перевага жінок.

Моґем зовсім у нас незнаний. Від 20 літ його знають в Англії, Америці, Скандинавії; Німеччина почала в останніх роках перекладати всі його твори. Це винятково зрівноважений, життєлюбний письменник, що втягнув у себе освіту ріжних культур і досвід далеких мандрівок: вихований змалку у Парижі, перейшов фільос. студії у Німеччині, медицину в Англії, за прикладом усіх багатих своїх земляків знає далекий Схід, живе і творить на Рівієрі в королівській обстанові. Такі його пєси як „Леді Фредеріко", „Коло", „Грішниця в Паго-Паго" йдуть у Льондоні повний рік і мають прикмети найкраще збудованих франц. пєс при всій (рідкій французьким драматургам) природности ситуацій. Моґем першорядний новеліст і повістяр. Його неперекладна в загол. повість **The moon and sixpence** замаскована дійсна історія ґеніяльного франц. маляра Ґоґена, що вмер у 1908 р. на Таїті має в собі несамовиту силу найкращих сторінок Бальзака або Гамсуна.

Під майже банальним заголовком „Вірної жінки" і погідною фільософією світового бувальця скривається око великого знавця людської душі. Глядачі провели в театрі винятково приємний вечір, немов би сиділи у привабливім сальоні між дівними особами. Пані, до яких належали всі головні ролі грали прегарно; на першому місці треба згадати п. Я. Носаїжевську, незвичайно природну та симпатичну і п. І. Ладосюну — ідеальний тип англійської старої панни.

М. Руд.

Зі спортового життя.

Ювилей ЖКС. „Гасмонея" з приводу 20 літнього існування.

В неділю, 27. травня ц. р. святкує львівський жидівський Клюб „Гасмонея" ювилей свого 20. літнього існування. Хто слідив за розвитком спорту перед війною той знає, які перипетії переходив згаданий Клюб в початках свого існування, бо якраз тоді почав прозябати і український спорт, а відносини між нашими і жидівськими спортовцями завсіди були дуже дружні. Єднала їх спільна недоля, бо польський спорт, завдяки матеріяльній допомозі краєвих і міських установ, станув відразу на ноги, а жидівські і українські спортовці, не маючи власних домівок і площ, примішувалися в комірним і вправляли на полях за містом, а суспільність ставилась до них, як не ворожо, то в кождім разі байдуже. Потім вкінці відносини дуже змінються. Український спорт лишається на дальше в пеленках, а жидівський поступає великими кроками вперед і здобуває симпатії і зацікавлення серед власного громадянства. Найшлись енергійні люде, які дружніми зусиллями роздобули грище для Гасмонеї, яка нині є спортовим потентатом, маючи одну з найсильніших в Польщі дружин копаного мяча і в десяток інших спортових секцій. Нині всі міста і містечка аж роїться від жидівських спортових клюбів, які виховують фізично молодь, а найбільша заслуга в цьому належить безперечно до нинішньої ювилятки, яка була у даному випадку першим піоніром. До побажань, які одержить ЖКС Гасмонея в день свого ювилею, слід долучити і побажання від українських спортовців, щоби розвивалась і працювала дальше з хісном для спорту і нації. А нашій суспільности, щоби взяла собі приклад, що можна зробити дружніми зусиллями, навіть без матеріяльної допомоги зі сторони „власть імущих".

Е. Чучман.

Театри.

Міський великий театр:

27-го г. 3·30 попол. „Подружа Львові", Збожковського.

27-го г. 7·30 веч. „Помста Йонткова", Валєвського.

Міський „Театр Новин":

27-го г. 3·30 попол. „Леді Шів".

27-го г. 8 веч. „Молодість у маю".

КІНА.

„Аполло": „Княжна хитрунка".

„Лев": „Венера з Венеції".

„Палас": „Жертва кабарету в Гонг-Конг".

„Фатаморгана": „Невільниця шейка".

„Байка": „Вердел".

ОПОВІСТКИ.

Репертуар Нового Українського Театру дир. В. Карабіневича:

Рожнятів:
27. V. Вій.
28. V. Воскресення.
29. V. Вихрест.
30. V. Вій.
31. V. Гейша.
1. VI. Циганка Аза.

Рипно:
1. VI. Вій.
2. VI. Барон Кіннель.
3. VI. Гейша.

Брошнів:
5. VI. Циганка Аза.

Болехів:
6. VI. Барон Кіннель.

Стрий:
7. VI. Воскресення.
8. VI. Вихрест.

Синевідсько Вижне:
9. VI. Вихрест.
10. VI. Вій.
11. VI. Гейша.

Сколє:
12. VI. Воскресення.
13. VI. Вій.
14. VI. Вихрест.
15. VI. Гейша. 1—7

Львівський Просвітянський Театр:

Яворів:
27. V. Еспанська Муха.
28. V. Мотке-Ганеф.
29. V. Новий Потреснив.

Немирів:
30. V. Ой не ходи Грицю.
31. V. Графиня Маріца.
1. VI. Гейша.

Рава Руська:
2. VI. Гейша.
3. VI. Еспанська Муха.
4. VI. Катерина. 2-7

З нагоди одинадцятьлітя роковин оснування Українського Генерального Комітету в Києві дня 22. травня 1917 року в день Військового Свята Української Армії буде відправлена в неділю, дня 27. травня 1928 р. **Панахида** за полеглих в боях за волю України в церкві Преображення в год. 12·30 в полудне, а в православній церкві при вул. Францішканській в год. 5-тій пополудне, на яку проситься станути всіх Священиків і бувших полевих духовників а до співучасти всіх бувших Товаришів зброї і все Громадянство. 2—4

Під увагу інвалідам воєнним армії У. Н. Р. Старшини й козаки, які набули інвалідство з причини поранення чи хороби підчас військової служби в частинах армії У. Н. Р., мають право на закваліфікування воєнними інвалідами через військово-лікарські комісії Польської Річи Посполитої, як рівнож і Декретом Президента з дня 16. VI. 1927 р. (Дзен. Зак. з дня 18. VI. 1927 р. ч. 55, розд. 178) подано річний речинець для порушення справ закваліфікування. Отже польські інституції, на підставі повищого декрету, пойматимуть прохання в справах закваліфікування тільки до дня 16. VI. ц. р. Правління Спілки щодня одержує з усіх кінців силу прохань щодо закваліфікування, на які навіть не має змоги своєчасно відповісти. Що гірше, ті прохання не підперті жадними доказами про набуте інвалідство та військову службу в армії У. Н. Р. З огляду на швидкий упливу речинця, Правління Спілки цим подає до відома ось що: 1) Інваліди армії УНР, поділяються на дві категорії: а) що набули інвалідство в часі з 10. IV. 1920 р. до 17. III. 1921 р. і б) що набули інвалідство до дня 10. IV. 1920 року. 2) Інваліди останньої категорії, на підставі розпорядження Міністерства Справ Військових з дня 20. VI. 1926 р. ч. 8412/26. Інв. мають право на одержання сталих інвалідських допомог при умові, коли вони брали участь у війні в складі армії У. Н. Р. в 1920 р. 3) До прохань, надсиланих до Правління Спілки, обовязково треба додати документи: для інвалідів кат. „а": про набуте інвалідство та льоєальности для інвалідів кат. „б": крім двох вище зазначених документів, ще й документ про перебування в складі армії У. Н. Р. в часі з 10. IV. 1920 р. до 17. III. 1921 року. 4) В проханні треба подавати виразно написану адресу замешкання з зазначенням пошти, повітового міста та Воєвідства. 5) Підставою до признання забезпечення інвалідського є затверджений через відповідну військову владу осуд (ожечення) військово-лікарської Комісії, коли стверджено звязок каліцтва (хороби) з військовою службою. При усталенню звязку каліцтва (хороби) з військ. службою, можна взяти на увагу: свідоцтва військово-лікарські, свідоцтва шпиталів, ріжні засвідчення шпиталів про перебіг хороби, інвалідські книжки та леґітимації інвалідські, посвідки про уділення відпусток для поправлення здоровля, евакуаційні свідоцтва і т. п. За браком документів, стверджуючих звязок каліцтва (хороби) зі службою військовою, береться під увагу зізнання свідків, складені перед владою адміністраційною 1-ої інстанції (§ 4 розпорядження виконавчого з дня 10. I. 1928 р.). 21. травня 1928 р. Правління Української Спілки Воєнних Інвалідів. Каліш, вул. Граничка ч. 1.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ВИНАЙМУ новоі на літо Відаленнє 2 клм. від головного двірця Римапів-Зарій. Дешеве удержання 6 вох. а мешканням. Велинська. Лопко пошта Римпнів-Зарій. 2281 2—2

ГЛЯДАЮ посади на селі зі всіх зем людних. Можу вести кімнату кооперації і дати поважну гри на скрипці. Займуся кооперативою і веду хор. Найкращі порушення. Мужеський хор. Зголошення до Адміністрації „Ділa". 2281 1-2

ПОШУКУЄТЬСЯ самостійної сили до компанії дамських суконь і плащів. Зголошення „Рідогар" Ринок 17. 2—2

А. ПЯСЕЦКІ С. А. ФАБРИКА ЧОКОЛЯДИ **КРАКІВ**

Власні склепи: Краків, Головний Ринок, Лінія А—Б і Ц—Д.
Варшава, Краківське передмістя ч. 7.

поручає безконкуренційно, у великім виборі роди чоколяди сметанкової, молочної, десерової і до варення як також чоколядки, кармельки і цукри. — Не шукаємо реклямою, але якостево знаменитими виробами, зробленими з гарантійно чистих сирівців, хочемо здобувати признання найширших кругів, одночасно числячи найприступніщі ціни.
1581 **Замовлення приймає Народна Торговля у Львові.** 27—30

ЩІПЛЕННЯ ВІСПИ відбувається кождого дня з виїмком пятниці від год. 9—10 і 3—4 попол. в Порадні Материй при вул. Ходоровського ч. 15. 2266 2—10

ІНСТРУКТОРКА шукає лекції на час вакацій. Ласкаві зголошення до адміністрації „Діла" під „Матуристка учит. семинарії". 2215 3—3

ЗГУБЛЕНУ військову книжку, виставлену ПКУ. у Золочеві на імя Кіндрат Костюк ур. 1892 в Богутині п. Зборів, уневажнюю. 2255 2—2

ГОДИННИК ВАШ буде найліпше направлений у найбільшій годинникарській робітні Івана Зельтенрайха, Львів, пл. Марійська 5. — З провінції просимо репарації присилати почтою. — Старомодні дамські годинники переробляємо на ручні. 3 6 87-?

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Специяліст недуг легенів, серця і жолудка
Д-р Фелікс Ган
Львів, Городецька 46.
1038 Пересвітлення Рентгеном. 20—24

Адвокат
Д-р Микола Рибак
2289 веде канцелярію 1—2
в Перемишлі
вул. Побереже Пілсудського ч. 1
в місци помершого адвоката Д-ра Т. Кормоша.

ҐУМОВІ ПЛАЩІ

також
ПЕЛЕРИНКИ для ДІТЕЙ
поручає у великім виборі
СПЕЦІЯЛЬНИЙ СКЛАД
ЛІНОЛЕЮ і ЦЕРАТ
Леопольда Гааса
Львів, Леґіонів 3. — Тел. 16-45.

Важне для літників! БЮРО посередництва мешкань для літників в Косові в Карпатах, полагоджує всі поручення відворотною поштою для цілого повіту.

ВІД 15-го ТРАВНЯ в КАВАРНІ і РЕСТАВРАЦІЇ
„БЕЛЬМОНТ" (в камениці Народної Гостинниці) **Косцюшка 1**
К-А-Б-А-Р-Е-Т
НОВА ПРОГРАМА: **ПОЛЯ ЯНКОВСЬКА** субретка, РЕЛІВНА співачка. ДУЕТ: **СІКОРСКІ** найменший гуморист **ГУГО БРАУН** як рівнож ціла дружина ліліпутів. Ціни нормальні. Що неділі і свята „Feif-o-Cloc".
З повною програмою. — Вечірні вистави від 10.30 початок.
2201 **Льокаль відкритий до пізної ночі.** 6—8

БРИТВИ на ціле життя
цілковита ґарантія! як також камінця (марнурки) ориг. бельгійські також амер. паски до острення бритов, апарат до острення жілєсток і т. п. штука зол. 2·50 поручає знана спец. фірма **С. ФЕДЕР** Львів, Сикстуська 7
Позір! У власнім інтересі прошу уважати на фірму С. ФЕДЕР, Львів, Сикстуська 7. Ціна бритов: від зол. 7—21. Почтова висилка відворотно.
1708 4—4

Дентист Яків Насс
Львів, вул. Сикстуська ч. 17. II. п.
Скріплювання хитаючихся зубів, пльомбування й виймання зубів без болю. Штучні зуби в кавчуку і золоті після американської системи. Пацієнтів з провінції полагоджується в найкоротшім часі. П.Т. Урядовцям і студентам значна знижка. Поденні в сплатах.
2090 1—10

Конкурс
на відбудову спаленої церкви
2286 (остались камінні мури.) 1—3
Пляни можна переглянути в греко-кат. уряді парохіяльнім в Обертині п. в місци коло Коломиї і туди вносити оферти до 10. IV. 1928 р. Не приняті останугь без відповіди.

ПОВІТОВА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА
як кооперативний центр повіту
в Яворові
оголошує
КОНКУРС
на директора Організатора. Вимоги: Вища фахова освіта, знання книговодства довша практика при ПСК. на самостійнім веденню організаційного відділу. Добрий бесідник. Платня після умови. Подання удокументовані вносити до 1/VIII. 1928 на Руки Управи П.Т.С. в Яворові.
2-2 2275 **Надзірна Рада і Дирекція.**

Маґістрат корол. стол. міста Львова — Виділ І.
LPR: 4189/28 Львів, дня 25. травня 1928 р.

КОНКУРС!

Маґістрат корол. стол. міста Львова розписує отсим конкурс **на чотири посади** міських лікарів.

Відповідно до приписів закону з 17. лютого 1922 р. Д. З. Р. П. ч. 21. поз. 164 услівя приняття є слідуючі:

1) Свідоцтво покінчення лікарських студій.
2) Дозвіл на виконування лікарської практики в Польській Державі.
3) Свідоцтво польського громадянства.
4) Не переступлення 40-го року життя.

Подання належить вносити найпізніше до 15. червня 1928 до Виділу І. (Президії) Маґістрату, до яких належить долучити також метрику уродження і докладний опис життя.

До повищих посад є привязані побори десятого степення до яких крім 15% комунального додатку предвиджений є також додаток доповнюючий побори до VIII службового степення.

По цім році бездоганної приготовної служби і відбуттю 6-ти місячного курсу в Державній Школі Гигієни у Варшаві на кошт громади Львова, може слідувати стабілізація в VIII згл. дно в VII службовім степени.

Крім поданих службових поборів є передвиджені додаткові винагороди за охоронне щіплення, за надобовязкові чинитьби і т. и.

Першенство мають ті лікарі, які викажуться свідоцтвами з відбутого вже курсу в Державній Школі Гигієни в Варшаві і зложення приписаного іспиту з додатним вислідом, згл. дно викажуться організаційною працею або научною з обсягу суспільної і публичної гигієни.

Кандидати, що працювали вже в службі здоровля, державній або самоуправній можуть мати зачислений час служби і евентуально вищий степень служби до VI включно.

В цих випадках ограничення віку до 40 літ не буде мати перешкоди в евентуальнім одержанню посади.

Комісар Ряду
в. о. Президента міста Львова
Ян Стшелецкі в. р.
2293 1—1

Отсим подаємо до відома нашої клієнтелі, що ми відкрили у Львові, наш фабричний відділ
КУЛЬКОВИХ ЛОЖИСК С.К.Ф.
при вул. Сикстуській 2 — Телеф. 39-52.
Стало маємо на складі всілякі трансмісійні части, кульковї ложиська, вали, поясові щити, консолі і т. п.
Ложиська для молотілень, самоходові ложиська, також всілякі ложиська до спеціяльних цілей і сталеві кульки.
Власне конструкційне бюро виконує **безплатно** всілякі пляни, **уділяє фахових порад** і висилає інжинірів спеціялістів. 2236 1—1

ТРУСКАВЕЦЬ
Д-р Ростислав БІЛАС
орд. як попередних літ
2293 **вілля „РУСАЛКА".** 3—5

ДЛЯ ЛІТНИКІВ!

в ДОРІ звіснім кліматично-лічничім літниську
Пансіон „Олена"
зі садом і городом в гарнім і догіднім положенню біля почти з телеграфом і телефоном, недалеко двірця, Прута і ліса, відкритий від 1. VI. ц. р. Першорядний харч, власний виріб десерового 2287 масла. Зголошення до Управи. 1-2

ДЛЯ ЛІТНИКІВ! ПІДЛІСНІВ (задівнича стація між Микуличином а Татаровом) Вілла над Прутом, три хвилі ходу від стації. Покої з кухнею і без кухні до винайму від 25. червня 1928 ниже ціи максимальних. Чудова гірська околиця. Два кільометри до Хомяка. Вихідна точка всяких прогульок. Зголошення слати під адресою: Стефан Юрчинський, Підлісна, почта Микуличин або Іван Топольницький ст. радник скарбу Тернопіль. 2270 2-3

НА ПРОДАЖ за 1200 долярів дімок (мур-бляха) з городцем (вільне мешкання) на Клепарові біля Львова коло там. громадського уряду. Також на продаж реальність майже 14 моргова на селі. В тім малий лісок, сад, поле справлене засіяне. Будинки дерево-солома. Звідатися про повище у З. Сушка Львів Кіпцева 14/II пол. між 3 а 5.
2292 1—1

Радіоапарати даром!

Німецька висилкова фірма віддає **в ціли Реклями і дальшого поширення** на Польщу більшу кількість своїх **першоклясних відборчих Радіоапаратів аж до чотирилямпкових апаратів** для інтересентів на власність.

Ніякі зобовязання не є з цим злучені. Дрібні кошти (висилки, опакування і т. п.) покриває відборець.

Інтересенти схотять на **Листівці** точно і виразно надіслати свої адреси до:

Radioversand E. Gräb & C. Rottloff Abtlg. X.
BERLIN N 4, Gartenstr. 100.

„ФОСФОР"
ФАБРИКА ШТУЧНИХ НАВОЗІВ
ЛЬВІВ
БАТОРІЯ 32 Телеф. 50-69

СУПЕРФОСФАТИ: кістяні і фосфорово-азотові, МІНЕРАЛЬНІ і амонякові.
РЕФОРМФОСФАТИ: кістяні і мінеральні від 18 до 26% P_2O_5!!!
ТОМАСИНИ: „Columeta", — „Зоря" і інші як краєві так і закордонні.
СОЛИ потасові і КАІНІТ, АЗОТНЯК, САЛІТРА (Хоржовська) амонова
САЛІТРА чілійська — СІРЧАН амоновий
вапно навозове палене і мелене (97% CaO) — будівельне вапно
ФОСФОРИТИ палені і мелені (CaO) з розп. P_2O_5
2—20
2261
Доставa вагонова і детайл. по фабр. цінах і найдог. услівях кредит.

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.